

Гарячі точки Азії

Незважаючи на відносну стійкість сучасної політичної карти зарубіжної Азії, у другій половині ХХ ст. цей регіон не уникнув численних політичних і військово-політичних конфліктів. В основі більшості конфліктів лежать територіальні суперечки, сепаратистські рухи, етнорелігійні розбіжності. При цьому вони мають місце в кожному з чотирьох субрегіонів заходної Азії

Почнемо з **Південно-Західної Азії**, яка, незважаючи на своє відносне арабо-мусульманське єдність, за тривалістю та «гарячому» характеру конфліктів, мабуть, займає у всьому регіоні перше місце. Досить назвати **ізраїльсько-палестинську, Курдистанських, кіпрську і афганську проблеми.**

Ізраїльсько-палестинська проблема має вже більш ніж піввікову історію, залишаючись протягом всього цього часу ледь чи не найскладнішою, що привертає увагу не лише країн субрегіону, а й усього світового співтовариства. Десятиліттями здавалося, що вирішення її знайти так і не вдасться: вже не одне покоління ізраїльтян і палестинців виросло в атмосфері взаємної ненависті й безперервних гострих конфронтацій. І тільки останнім часом мирний процес став більшою чи меншою реальністю.

У рамках великомасштабного арабо-ізраїльського конфлікту прийнято виділяти регіональний Палестино-ізраїльський конфлікт, обумовлений, в першу чергу, зіткненням інтересів територіальних євреїв і арабів, що проживають в Палестині. В останні роки саме цей конфлікт є джерелом політичної напруги та відкритих збройних зіткнень в регіоні.

Проблема Курдистану виникла ще після Першої світової війни, коли слідом за остаточним розпадом Турецької (Османської) імперії ця велика гірська область, населена курдами - народом іранської мовної групи індоєвропейської сім'ї, - була розділена між кількома сусідніми країнами. Ситуація мало змінилася і до наших днів: приблизно 14 млн. курдів живуть у Туреччині, 4,8 млн. - в Ірані, 4,4 млн. - в Іраку і 1,2 млн. - у Сирії.

Залишається додати, що довгострокова нестабільна політична обстановка призвела до масової легальної і нелегальної еміграції курдів в інші країни. Основний потік курдських трудових мігрантів направлений в Західну Європу-до Німеччини, до Франції, у Швейцарії, інші країни (хоча тут вони зазвичай значаться «турками», саме ці мігранти часто проводять бурхливі антитурецькі демонстрації). Досить великі курдські діаспори склалися також у Вірменії, Грузії, Азербайджані, Росії.

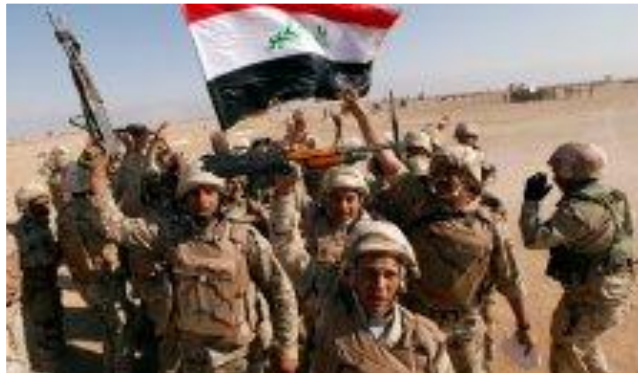
Кіпрська проблема виникла значно пізніше, в середині 1970-х рр.. Вона пов'язана з політичним розділом цього острова (площею 9,2 тис. км²) на дві частини.

Проблема Кіпру ще чекає свого рішення. Організація Об'єднаних Націй виступає за виведення з острова великого контингенту турецьких військ і за таке врегулювання цієї проблеми, при якому єдність країни було б відновлено, причому без обмеження прав і греків-кіпріотів, і турків-кіпріотів. В кінці 2002 р. ООН запропонувала план кіпрського врегулювання, що передбачає створення на острові єдиної держави з широкою автономією грецької і турецької общин. Тоді Кіпр увійшов би до складу ЄС як єдина держава. Але цей план був відкин

Проблема Афганістану також відноситься до числа найбільш вибухонебезпечних. Війна тут триває вже третє десятиліття, вона забрала мільйони життів і давно перестала бути внутрішньою справою цієї держави. Тим більше що кілька мільйонів афганських біженців осіли у Пакистані, Ірані та в інших країнах Азії та Європи, в США.

Крім перерахованих вище в субрегіоні Південно-Західної Азії є ще одна «гаряча точка». У 2003 р. США та їхні союзники збройним шляхом повалили диктаторський режим С. Хусейна в **Іраку**. У країні почалися перетворення, були створені нові органи влади. Але навіть триваюча фактична військова окупація цієї країни не позбавила її від гострих внутрішньополітичних конфліктів.

у Південній Азії вже довгий час існують два вибухонебезпечних вогнища політичної та військової напруженості.

Перший з них сформувався в Кашмірі - області, яка після утворення незалежних держав Індії та Пакистану в 1947 р . була розділена між ними «лінією контролю». З тих пір ось уже понад півстоліття вона служить джерелом дуже серйозних розбіжностей, які вже не раз призводили до збройних сутичок. А значна частина самих кашмірців виступає під сепаратистськими гаслами, вимагаючи створення власної держави.

Другий осередок - це Республіка Шрі-Ланка, населення якої складають в основному два великих народу: сингали у південній та центральній частинах країни - їх 82% і таміли в північній і північно-східній її частинах - їх 10% (рис. 80); інше припадає на нащадків арабів - маврів.

Розбіжності між сингалами і тамілами мають глибокі історичні корені. Їх поділяють передусім релігійні переконання: сингали - правовірні буддисти, а таміли - не менше переконані індуїсти. Вже давно ведуться між обома сторонами переговори тільки у 2002 р . призвели до позитивних результатів: «тигри» погодилися на надання їм автономії у складі Шрі-Ланки. Але рецидиви громадянської війни ще виникають.

У **Південно-Східній Азії** також існує декілька довготривалих «гарячих точок». При цьому в першу чергу мова йде про вогнища напруженості в четвертій за населенням країні світу - Індонезії.

Тут з початку 1960-х рр.. ведуть боротьбу за незалежність, у тому числі і збройну, папуаські народи провінції Папуа (західна частина о. Нова Гвінея). В кінці 1990-х рр.. надзвичайно загострилася обстановка на півночі о. Суматра (де незалежності - з метою створення фундаменталістського ісламського держави - зажадала провінція Ачех з 4,5 - мільйонним населенням), і почалися міжетнічні конфлікти на о. Калімантан. Тоді ж розгорілася братовбивча війна між християнами і мусульманами на Молуккських о-вах, які простягнулися на 1300 км з півночі на південь між о. Сулавесі і Новою Гвінеєю. В її основі лежать не тільки релігійні, але також політичні і економічні протиріччя. Вони заглиблюються й тому, що ці казково багаті в минулому «острови прянощів», що належали спочатку португальцям, а потім голландцям, нині належать до числа найбільш бідніших районів Індонезії.

До інших конфліктних районах Південно-Східної Азії відносяться Південні Філіппіни, де місцеве мусульманське населення вимагає незалежності або принаймні широкої автономії. А в М'янмі з сепаратистських позицій виступають окремі малі народи (карени, шани).

На щастя, деякі збройні конфлікти в цьому субрегіоні залишилися в минулому. Тут перш за все маються на увазі тривалі і кровопролитні війни, які протягом майже 30 років довелося вести В'єтнаму. Спочатку, після проголошення в 1945 р . Демократичної Республіки В'єтнам, - з колишніми колонізаторами, французами. Потім, після поділу країни по 17-й паралелі на ДРВ і Республіки В'єтнам, - з Південним В'єтнамом, а фактично з військами США. Ця війна тривала з 1964 по 1973 р ., А в 1976 р . В'єтнам став єдиною державою - Соціалістичною Республікою В'єтнам (СРВ). У 1979 р ., Після повалення в'єтнамськими військами прокитайської режиму «червоних кхмерів» у сусідній Камбоджі, тут мала місце ще китайсько-в'єтнамська війна. Втім, територіальна суперечка між Китаєм і В'єтнамом через о-вів Спратлі в Південно-Китайському морі продовжується до цих пір.

У Східній Азії головні геополітичні суперечки також виявилися пов'язаними з наслідками Другої світової війни і розколом світу на дві системи. Тут найяскравіший приклад такого роду - Корея, яка виявилася розділеною на Північну (КНДР) і Південну (Республіка Корея). У 1950-1953 рр.. відкрите протиборство двох цих держав привело до запеклої війни, в якій фактично брали участь і інші держави, з одного боку, соціалістичні, а з іншого - капіталістичні. Останнім часом політичний клімат на Корейському півострові кілька потеплішав, але говорити про мирне об'єднання Північної і Південної Кореї ще передчасно.

Особливе місце у Східній Азії займає проблема Тайваню. На цьому острові бігли сюди залишки поваленого в континентальному Китаї гоминьдановського режиму ще в 1949 р . проголосили свою державу під назвою «Китайська Республіка». Його уряд давно вже висунуло концепцію «двох Китаїв». Проте КНР вважає Тайвань бунтівною провінцією, яка обов'язково повинна бути возз'єднана з основною частиною держави. Останнім часом вона пропонує таке возз'єднання за формулою: «одна держава - дві системи», відповідно до якої Тайвань, увійшовши до складу Китаю, міг би зберегти свою нинішню соціально-економічну систему. У всякому разі, проблема Тайваню залишається в числі пріоритетів Пекіна, який вважає за краще вирішити цю проблему мирним шляхом, але не виключає і застосування військової сили. Позиція ж Тайваню в останні роки намітилася досить чітко: він добивається міжнародного визнання своєї та прийняття її в ООН.

Дякую за увагу

Виконала: Килба Таїсія, 10-Б клас